

Marian Płachecki

Tajemnice "Faraona", Franciszek Ziejka, "Ruch Literacki" z.1 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 257

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) ZIEJKA Franciszek: Tajemnice "Faraona". "Ruch Literacki" 1974 z. 1 s. 19-30.

Punktem wyjścia rozprawy jest teza, iż "Faraon" jest - być może - alegoryczną powieścią o polskim wieku XVIII, o przyczynach upadku państwa, interpretowanych w myśl koncepcji historyków pozytywistycznych. Autor zwraca uwagę na analogie między znaną Prusowi książką Augusta Mariette'a o starożytnym Egipcie (1864) a wywodami historyków szkół krakowskiej i warszawskiej. Jeśli "Faraon" w istocie miał być powieścią o sohyłku Oświecenia, to Ramzesowi XII odpowiadałby Stanisław August, Pentueroowi - Staszic, Mefresowi - biskup Kossakowski, Ramzesowi XIII - książę Józef. Ważnym zaś elementem ideologii tego utworu okazałoby się przeświadczenie o niezmienności praw historycznego rozwoju państwa.

BP/53/91

M.P.

(II) ZIÓŁKOWSKA Aleksandra: Tradycja i nowoczesność Melchiora Wańkowicza. "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 4 s. 89-97.

Praca zamieszczona w dziale "Debiuty naukowe". Jej przedmiotem jest próba analizy niektórych aspektów twórczości Melchiora Wańkowicza. Na szczególną uwagę - zdaniem autorki - zasługuje w pisarstwie autora "Szczenięcych lat" szczególnie sprzężenie tradycji (zwłaszcza zaś wskrzeszenie gawędy jako gatunku ze wszystkimi związanymi z nią konsekwencjami ideologicznymi i estetycznymi) i nowoczesności (tu m.in. nowa formuła reportażu czy daleko odbiegający od stereotypowych wyobrażeń - nowoczesny warsztat pisarski). W pracy przytoczono liczne wypowiedzi krytyków na temat twórczości Wańkowicza.

BP/53/92

I.J.